



ДОБРУДЖАНСКО ЗНАМЕ

МЛАДЕЖКИ ЛИСТЪ

Урежда Редакционенъ комитетъ

Цена 2 лева

Излиза два пѣти въ месеца.

Абонаментъ за година 40 лв., за 6 месеца 25 лв., за странство 60 лв. годишно.

Ромъния предъ революция

Отъ известно време политическитѣ борби въ Ромъния се изострятъ твърде много.

Политиката на либералитѣ ежедневно носи неизмѣрими беди на ромънското население, което обстоятелство е наплатило една ненавистъ на последното къмъ управлящата олигархия.

Националъ-цараниската партия възползвана отъ негодуванието на населението, напоследѣкъ е отпочнала една решителна борба срещу правителството на либералитѣ.

Преди известно време водителя на тази партия, Юлиу Маниу бѣше заявилъ: „на-скоро ще отпочнемъ една голѣма борба срещу правителството за неговото свалѣне. Въ тая борба ще предпочета да падна мъртавъ отколкото победенъ“.

И наистина борбата е отпочнала. Напоследѣкъ почти въ всички краища на Ромъния, ставатъ голѣми събрания на Националъ-цараниската партия, въ които се държатъ остри речи, противъ днешното ромънско правителство. На 12 т. м. се е състояло едно такова грамадно събрание въ Крайова, на което сж присѣстввали повече отъ десетъ хиляди ентузиазирани селени, които устроили и манифестации изъ града.

Споредъ ромънскитѣ вестници, тѣлпитѣ сж носили плакарди като тия: „Долу правителството“, „Разбойницитѣ въ затвора“, „Да живѣе Юлиу Маниу“, „Да живѣе Ионъ Михалаки“ и т. н. Единъ отъ ораторитѣ на събранието, К. Г. Миронеску, между другото е заявилъ: „средствата, съ които либералитѣ държатъ властта, сж шиковеѣ. Тѣ експлоатиратъ — казва оратора — съ две нѣща: нашиятъ патриотизмъ и войнишката дисциплина. Но и това не ще имъ помогне. Щомъ тѣ не искатъ да разбератъ, че трѣбва да си отидатъ, ще ги изгонимъ.“ При тия думи на оратора срѣдъ тѣлпата избухнало едно мощно „Ура“, следъ което той продължилъ: „Ние не желаемъ революция, но щомъ тѣ не искатъ да чуятъ, че трѣбва да си върватъ, а народа иска това, ние ще му бѣдемъ въ услуга“.

Следъ това е говорилъ Ионъ Михалаки, който

между другото е заявилъ: „Днесъ въ Трансилвания и Бесарабия управляватъ разбойници. Тѣ експлоатиратъ населението и съ това всяватъ умраза въ последното, не само къмъ правителството, но и къмъ самата държава“.

Говорилъ е и Маниу, който е заявилъ: „Днешнитѣ закони не се коватъ отъ истински представители на народа, а отъ парламенти съставени съ помощта на войската и крадени бюлетини. Отъ 16 години правителството не е давало никаква смѣтка, за своята дейность. Изразходвани сж 300 милиарда лев, а въ Смѣтната палата нѣма никакви документи, где сж изразходвани. Тия пари сж взети отъ вашиятъ грѣбъ“. На събранието сж говорили още нѣколко оратори, речитѣ на които сж, сѣ въ сжщия духъ.

На сжщата дата въ Яшъ сж имали събрание и либералитѣ, което споредъ царанискитѣ водители е било посетено отъ цѣлата полицейска стража облечена въ цивилни дрехи и, отъ чиновници заплашени съ уволнение.

Всички тия борби, както и раздражението съ което се посрещатъ отъ правителството, показватъ, че въ Ромъния тѣтти една революция, която скоро ще помете господството на финансовата аристокрация, ако разбира се, водачитѣ на маситѣ, явяващи се днесъ борци за свободата, не проигратъ тѣхната борба.

И другъ пѣтъ сме отбѣлѣзвали, че на добруджанци не ще стане по-топло отъ тия борби, обаче речитѣ, които цитираме по-горе, за лишенъ пѣтъ показватъ това. Споменава се за тероръ, за корпция и пр., обаче за премахване кървавия режимъ въ Добруджа, за спиране оголването на населението, за даване възможность на емиграцията да се завърне, нито дума.

При това положение, единственната възможность за добруджанското население си остава, да събере своитѣ сили и наредъ съ другитѣ поробени въ Ромъния поведе решителна борба за своята свобода.

Въчната криза на Балканите

Тя се проявява във всички направления, отрасли и времена. Тя засяга вътрешния политически живот на отделните балкански страни, постоянно съществува във взаимните им отношения, отразявайки се най-зле и върху цѣлият им стопански живот.

Днес, повече отъ всѣки другъ път, въ отделните балкански държави съществуватъ вътрешни политически кризи, които все повече и повече се задълбочаватъ. Въ Гърция режимитъ въ последните години се мѣнятъ, като на кинематографическа лента. Югославия, следъ изгубването на Пашича, осѣмва почти винаги съ кризи въ кабинета и смѣни на министри. Румания сѣщо не може да даде една постоянна насока на своята вътрешна политика, която сѣщо преживѣва кризи и е изправена предъ изненади.

Причинитъ на тѣзи вътрешни и международни кризи на балканитъ се коренятъ въ крайно несправедливото политическо раздѣление що владѣе тукъ, плодъ на което се явяватъ многомилионнитъ поробени малцинства. Въ своето шовинистическо заслѣпление управницитъ на балканитъ отиватъ до тамъ, щото отричатъ правото на поробенитъ малцинства да живѣятъ и се развиватъ свободно, служатъ си съ най-бруталнитъ и варварски средства за унищожението на тѣхното национално съзнание. Този стремежъ отъ страна на властващитъ да се разширяватъ за смѣтка на други и хегемоническитъ имъ планове извикватъ противодействието на потиснатитъ малцинства, които реагиратъ съ всички сили и средства на тѣхнитъ поробители. Отъ тукъ и постояннитъ вътрешни кризи, които все повече зачестяватъ и се задълбочаватъ. И тамъ, кждето малцинствата водятъ една по-интензивна борба за своитъ права, тамъ вътрешно политическитъ кризи сѣ по-чести.

Наредъ съ тѣзи кризи благодарение пакъ на дивия шовинизмъ що е обладалъ балканскитъ управници и постояннитъ борби на малцинствата, отношенията между балканскитъ държави отъ денъ на денъ все повече се изострятъ и обтѣгатъ заплашвайки да се изразятъ въ нова опустошителна буря. Задъ сладкитъ приказки за добросѣдски и приятелски отношения се плетатъ кознитъ и интригитъ. Балканскитъ управници днесъ, повече отъ другъ път, се дебнатъ и се готвятъ да се нахвърлятъ единъ върху другъ. Цѣлото това положение убива економическия животъ на балканитъ, кждето спокойно се настанява чуждия капиталъ.

А въ това време на взаимни вражди, когато всѣки търси презастрахователи въ западнитъ империалисти, тѣзи последнитъ свободно се настаняватъ на полуострова и заплашватъ политическата и економическа независимостъ на балканскитъ народи. И ето, следъ настаняване на Италия и Англия на балканитъ и Франция прави опити да проникне въ тѣхъ.

Въпросътъ за малцинствата, за взаимнитъ отношения на балканскитъ държави, за тѣхната политическа и економическа независимостъ сѣ, които създаватъ постояннитъ политически кризи. Само съ тѣхното разрешение ще се тури край на последнитъ. Тѣ могатъ да се разрешатъ, обаче,

когато се изоставятъ досегашнитъ пѣтища, по които сѣ вървѣли балканскитъ управници и се трѣгне по съвършено нови, които отговарятъ на интереситъ на балканскитъ народи. А това е пътъ на даване пълни права на малцинствата, разбирателство на балканскитъ народи и дружно противопоставяне на домогванията на империализма.

Предъ новитъ ужаси що застрашаватъ да се разразятъ въ близкото бъдеще, народитъ на балканитъ сѣ длъжни да се позамислятъ и ги предотвратятъ. А това трѣбва да стане, като си подадатъ братски ръце.

Бѣжански неволи

Въ с. Куле-Махла Ломско, отъ известно време е учителъ, младиятъ добруджанецъ М. Арнаудовъ, родомъ отъ с. Пчеларово Добричко. Захвърленъ нѣкъде всрѣдъ влашкитъ махли изъ Ломско, този младъ добруджанецъ се е предалъ всецѣло на трудното дѣло да просвѣщава селскитъ деца.

Съ своята скромна деятелностъ младиятъ учителъ е спечелилъ и довѣрието на учителската колегия отъ околнитъ села.

На 7 януарий т. г. учителската колегия отъ селата Калугеръ-махла и Куле-махла е дала литературно-просвѣтна забава въ първоначалното училище въ с. Калугеръ-махала.

Като членъ на тази колегия, Арнаудовъ е билъ натоваренъ съ касиерството. Редко културно тържество, забавата е била отлично посетена и билетитъ разпродадени отъ рано.

Обаче жителя на горното село Ненко Ждеровъ останалъ безъ билетъ, дошелъ при Арнаудовъ и искалъ да му даде обезателно такъвъ. Тѣй като мѣстата сѣ били заети, последния отказалъ да стори това.

Вмѣсто обаче да си отиде както сѣ сторили всички закѣснѣли като него, Ждеровъ започналъ да ругае учителя съ думитъ: „Ти добруджанецъ си дошелъ отъ м... да ни управлявашъ тука? но нѣма да бжде, тукъ ние управляваме и нѣмаме нужда отъ разни добруджанци, македонци и не зная какви“. Сѣщевременно извадилъ револвера си да застреля Арнаудова. Само случайността, че револвера му не хваналъ е спасила учителя.

Въпрѣки че цѣлата тая работа се е разиграла предъ очитъ на общинскитъ власти въ селото, срещу разярения селянинъ не сѣ взети никакви мѣрки, което обстоятелство го е окуражило и вече три пѣти се е заканвалъ да убие този младъ добруджанецъ.

Вмѣсто наказание на скандалджията, кмета вземалъ сериозни мѣрки за уволнението на този преданъ учителъ, разбира се безъ всѣкакви основания. Този фактъ направи тягостно впечатление срѣдъ добруджанската емиграция въ Ломско, която се пита, и тукъ ли ще е изложена на произволи отъ подобенъ родъ.

Ломъ, февруарий 1928.

Добруджанецъ

Въ защита на истината

Изпълнителния к-т при В. Д. С. Съветъ е издалъ окръжно под № 408 отъ 22. I. т. г. цѣлта на което е: да сплши Дружествата да не получаватъ и разпространяватъ „Добруджанско Знаме“, да очартае тѣй необходимитъ (споредъ Вл. Поповъ) фронтове въ добруджанското движение и да смжкне отъ комитета отговорността за престъпнитъ насилия които се вършатъ надъ Добр. Мл. движение, като наистина потвърди, че Съюзътъ на Добруджанската младежъ е една организация на нѣколко младежи, които *„безъ знанието и разрешението на Изпъл. К-тъ сж си учредили Млад. Съюзъ, който работи противъ цѣлокупната организация“*. (Пунктъ 3 отъ мотивитъ на окръжното). Самиятъ фактъ, че на окръжни отъ подобенъ родъ не се дава публичностъ, ясно посочва тѣхната цѣль на заплашителни писма, но се пакъ въ защита на истината която тѣй лековѣрно се потъпква отъ върховната управа на добр. емиграция, ние сме принудени да изнесемъ и подчертаемъ нѣкои все извѣстни факти, които ще посочатъ ясно, че въ борбата си противъ младежкото движение, комитета се вдъхновява отъ мотиви, които не смѣе да изнесе публично и се мжчи да закрие задъ нѣкакви уставни положения, които той самъ не спазва. Идеята за организиране на истинското младежко добрудж. движение въ групи, като помощни органи на общото движение, като огнища за подготвяне борци за идеалитъ на поробена Добруджа, изразени въ формулата: *свободна и независима Добруджа*, се роди и узря презъ 1923 год.

Така презъ 1923—24 се създадохъ младежкитъ групи при Д-вата „Добруджа“ въ Русе, Варна и София.

Образуването на тия групи не само, че не бѣше забранено отъ Испъл. К-тъ, но подпомогнато отъ сжщия, съ чието знание и съдействие, се изработи и завѣри устава на Софийската младежка група, въ който като главна цѣль на групата е поставена, работата за подготовка на младежта, за идеала *свободна и независима Добруджа*, а нейни членове могатъ да бждатъ *роденитъ въ Добруджа безъ разлика на полъ, вѣра и народностъ отъ 14—30 год. възраст*.

Подъ влиянието на политическитъ събития въ България ледъ Априлъ 1925 год. настѣпи обратъ въ главитъ на нѣкои ръководители на добруджанската организация, които отъ приятели на младежкото движение, станаха негови заклѣти врагове.

Тѣхното отричане на младежкото движение обаче бѣше само формално, до като фактически тѣ подпомагаха младежката група при Соф. Д-во „Добруджа“ — главния виновникъ по после за създаването на младежкия съюзъ.

Но нека да оставимъ да говорятъ фактитъ:

1) Презъ м. януарий 1926 год. по инициативата на Соф. младежка група, единъ отъ подписалитъ окръжното, подпредседателя на днешния Испъл. К-тъ г. Трифонъ Трифоновъ, държа рефератъ на тема: „Обществото на народитъ и какво отчакватъ малцинствата отъ него“. А уставното положение — уреждащо въпроса за младежкитъ групи се прокара въ Търновския конгресъ състо-

ялъ се презъ 1925 г. септемварий. Съ изключение на Вл. Поповъ, всички подписали окръжното бѣха на реферата. А г-нъ Ас. Господиновъ държа пламенна речъ въ защита на О. Н.

2) Сжщо презъ януарий 1926 год. по инициативата на младежката група при Соф. Д-во се поде една борба противъ инсинуацията скроена отъ извѣстния ромънски кореспондентъ Хризико, какво добруджански младежи заплашили ром. пъл. М-ръ въ София. На събранието свикано отъ младежката група покрай младежитъ П. Пейчевъ, Ради Ганчевъ, Ив. Георгиевъ и др., държа пламенна речъ и г. А. Яндемирски, който като редакторъ на в. „Добруджа“ помѣсти на уводно мѣсто резолюцията на това събрание. А Т. Трифоновъ заедно съ Ив. Георгиевъ, Д-ръ Вичевъ, П. Пейчевъ, г. Вл. Дяковачъ и др. участва въ редъ заседания на избраниятъ отъ това събрание седмочлененъ комитетъ, за проучване на инсинуацията на Хризико и изготвяне на резолюцията. Ако младежкото движение е работило противъ общата организация, какво сж търсили тия г-да тамъ?

3) Презъ м. февруарий 1927 г. въ Соф. младежка група се получи едно писмо под № подписано отъ днешния и тогавашенъ председател на И. К-тъ Х. Стефановъ и секретаря на сжщия Д. Симеоновъ, съ което тѣ искатъ отъ групата да отпусне взаимно-образно на комитета (3000 лв.) за посрещане необходими текущи нужди по подготовката на извънредния конгресъ. А въ това време настоятелството на Соф. група председателствана отъ П. Пейчевъ и секретаръ пишущия тѣзи редове, бѣше издало открито писмо № 40 отъ 10. XII. 1926 съ което подканяше младежта въ провинцията да се организира и влѣзе въ контактъ съ Соф. група. Ако тази дейностъ е била насочена противъ общата организация защо не сте казали тогава това?

Но ще кажатъ: „Да но ние говоримъ за младежкия съюзъ“. Добре, но устава и тогава казваше, че съществуватъ младежки групи такива, каквито ги визира окръжното, а писмото на Соф. група и самото нейно съществуване не отговаряше на тия условия, а въпреки това движението не пострада съ нищо, и ние подържахте контактъ съ младежката организация.

4) Когато презъ 1926—27 г. общата организация на възрастнитъ се раздираше отъ вътрешни борби, Софийската младежка група подъ ръководството на сжщото днешно н-во, презъ февруарий 1927 г. взе инициативата — акламирана отъ всички за помирение на дветъ враждующи страни. Въ резултатъ на това бѣха свикани три конференции въ които участваха почти всички дейци на движеонето. И най-трѣнливитъ въпроси бѣха обстойно дебатирани на тия конференции. Ако въпреки това единството не бѣ постигнато кой е виновенъ за това? Или и тази благородна инициатива за сплотяване силитъ на емиграцията, е противна на политиката на общата организация респ. И. К-тъ?

5) Сжщата Соф. група свика общата младежка конференция на 3 мартъ м. г., която конференция се обяви за учредителенъ конгресъ на младежкия Добр. съюзъ. *Отъ името на Изпъл. К-тъ конференцията бѣше поздравена отъ г. Ангелъ Стоя-*

новъ днесъ също членъ на И. К-тъ, подписалъ окръжното.

6) Тази конференция (учредителенъ конгресъ) изработи една декларация за основаването на Мл. Добр. Съюзъ и избра една комисия да поднесе декларацията на извънредния конгресъ на Община Съюзъ, който се откриваше на 4. III. с. г. Тази комисия изпълни своята задача, декларацията бѣше посрещната съ бурни одобрения отъ делегатитѣ на конгреса, а председателя г-нъ Н. Габровски нахърчи дѣлото на младежта. Гдѣ бѣха тия г-да тогава да предложатъ резолюция противъ младежкия съюзъ?

7) На сжщата конференция се избра и временниятъ управителенъ комитетъ на Мл. Съюзъ. Въ първитѣ дни на априлъ м. г. този комитетъ бѣше поканенъ на заседание съвместно съ И. К-тъ и членоветѣ на В. Д. С. съветъ живущи въ София. Заседанието се състоя въ бирария „Батембергъ“. Присѣстваха отъ вишия съветъ и изп. к-тъ: г. г. А. Стояновъ, М. Бончевъ, Х. Стефановъ, Ал. Шивачевъ, Н. Шишковъ и други, а отъ страна на младежкия съюзъ: покойния Ачковъ, Хр. Собаджиевъ, Д. Ганевъ и пишущия гѣзи редове.

Поставенъ бѣ на разглеждане младежкия въпросъ, решението бѣше: И. К-тъ по формални причини не може да признае младежкия съюзъ, но затуй пъкъ фактически той го признава и за въ бъдеще въ своята дейностъ ще търси и неговата подкрепа, а на всички окръжни и позиви на съюза, ще се дава мѣсто въ в. „Добруджа“. Въ резултатъ на това въ нѣколко броя на в. „Добруджа“ се помѣстиха единъ позивъ на к-та на мл. съюзъ, окръжно на сжщия, както и декларацията на учредителния младежки конгресъ.

8) На 10. VI. м. г. по инициативата на Соф. Д-во „Добруджа“ се свика конференция отъ управителния к-тъ на младежкия съюзъ, издѣл. к-тъ при В. С. съветъ, настоятелствата на Соф. Д-во „Добруджа“ и мл. група. Конференцията се състоя въ бирария Адамовъ, разгледа се положението въ организацията.

Следъ като се констатира, че за стѣгането ѝ сж необходими усилията на всички, избраха се Трифонъ Трифоновъ и Ал. Шивачевъ отъ страна на И. К-тъ Ради Ганчевъ отъ страна на Соф. Д-во и Ив. Георгиевъ отъ страна на младежкия съюзъ, които трѣбваше да изработятъ единъ общъ позивъ къмъ емиграцията и да обиколятъ организациятѣ въ провинцията и заработятъ за стѣгането имъ. По финансови причини това решение не можа да се изпълни, обаче факта за признаването и единодействието съ Мл. Добр. съюзъ си остава на лице.

Най-после косвенно младежкия въпросъ се повдигна и предъ XI редовенъ конгресъ, гдѣ сж решенията противъ него?

Ако разгърнемъ стенографскитѣ дневници на конгреса, ще видимъ, че освенъ Д. Симеоновъ никой не се изказа противъ Д. М. С. Напротивъ, Вл. Поповъ, Ас. Господиновъ и др. (София), Ф. Василевъ (Шуменъ), цѣлата Кеманларска околия, както и други оратори се изказаха въ полза на едно самостоятелно младежко движение.

При цѣлото това положение да се твърди, че една група младежи отъ София, безъ знанието и съгласието на И. К. сж си основали съюзъ, който

работи противъ общата организация(1), или е съзнателно заблуждение, или кжсопаметство, или най-после доносъ срещу известни лица стоящи на чело на младежкото движение

Въ никой случай обаче не се бранятъ интереситѣ на добруджанското движение и устава на общата организация, който отдавна е стѣпанъ отъ други, противъ които И. К. не е обелилъ зѣбъ.

Колкото за дейността на младежкия съюзъ, тя никога не е била насочена противъ цѣлокупната борба на добруджанската организация, нито пъкъ е спѣвала дейността на И. К.

Напротивъ, нашата скромна задача винаги е била, да подпомогнемъ дѣлото на поробената родина, да допълнимъ празнитѣ въ борбата на емиграцията, да разчистваме трънливия пътъ на тая борба. Ако тази дейностъ е спѣнала комитета да извърши „чудеса“, то нека ни се каже какво трѣба да вършимъ за да се види и той най-после съ развързани ржце.

А за списването на „Добр. знаме“ нека изпълнителния к-тъ каже кжде до появата на статията на Вл. Поповъ, съ която той ни обяви за гнѣздо на адепти на болшевизма, сж писани поне два реда противъ И. К. или насочени да компроментиратъ усилията му — до колкото сжществуватъ такива — да печели почва за добр. кауза?

Очевидно, подобно нѣщо не може да се открие и на известни лица отъ И. К. остава най-сигурното средство, да обявятъ младежката организация за болшевишка, да доносичатъ и интригуватъ предъ обществената безопасностъ и за угода на чужди на добруджанското движение интереси, да унищожатъ Д. М. С. опората и надеждата на поробена Добруджа.

Но въпрѣки доноситѣ и заплашванията, въпреки побоищата надъ привърженицитѣ на младежкото движение, въпрѣки стремежа да се очернятъ известни лица отъ ржководството на младежкия добруджански съюзъ, ние сме увѣрени, че истината скоро ще блѣсне и младежкото движение, чисто отъ партизанския бѣсъ, издигащо смѣло знамето на борбата за разпрѣсване духовния мракъ и родна свобода, ще се изправи като могщъ исполинъ, а клюкаритѣ и интригантитѣ ще останатъ съ своята незавидна слава на гробокопатели на собственитѣ си братя.

Ако днесъ ние излизаме съ тия редове, то е именно да подчертаемъ, че Д. М. С. се роди отъ обективнитѣ условия и съ чиститѣ идеали на поробена Добруджа. Неговата дейностъ е открита и честна, а котерийни смѣтки диктуватъ нейното отричане, а кръвожадни инстинкти търсятъ въ нея друга тенденция освенъ тая на поробена Добруджа.

Добруджанци! не се поддавайте на заплахи и инсинуации. Смело издигайте знамето на единната Борба, а младежта се тура въ служба на тая борба.

Ив. Георгиевъ

Всичко за вестника да се изпраща на адресъ: в. „Добруджанско Знаме“ ул. Алабинска № 35, Търговски кооперативенъ домъ, III етажъ, стая № 127



Калиакра

На 10—11 клм. от Каварна, там, гдето Добруджанският скалист бръг, измѣня посоката си отъ источна въ с.-источна, се вдава бръгътъ въ видъ на носъ, който се нарича Калиакра или св. Никола (споредъ едноименната пещера на южния край на носа). Той се вдава на вътре въ морето нѣщо около два километра, като въ началото си е широкъ до 200 м., а после постепенно се стѣснява и изостря така че взема формата на клинъ.

Странитъ на тоя клинъ се спускатъ отвесно въ морето съ своитъ страховити скали, високи между 65 и 70 м.

Гледанъ отъ Каварна, отдалечъ прилича на истински мостъ, проточенъ на вътре въ морето.

Отъ страни той е изгладенъ отъ вълнитъ; затова само отъ двѣ мѣста може да се слѣзе въ морето по стрѣмни шхтеки, съ наставки тукъ-тамъ отъ дървени стълби, прикрепени по отвеснитъ скали — къмъ самото море. Цѣлиятъ мостъ е едно непристъпно мѣсто. Затова още въ най-стари врѣмена, той е билъ обкръженъ съ стени сѣверно отъ къмъ сушата — единствено мѣсто, отъ гдето е достъпенъ.

По срѣдата на носа, въ уцѣлѣлата крѣпостъ и до сега се намира една издигнатина (около 4-5 м. висока), въ която се вмѣстватъ 7—8 пещери, отворени къмъ западъ. По всичко изглежда, че тия пещери сж изкустно издѣлбани. По-големитъ отъ тѣхъ служатъ за овчарски кошари, а въ една която се намира на самия край на носа, почиватъ мощитъ на св. Никола. Тукъ мѣстното население дожда всѣка година на поклонение. До тая пещера стърчи кулата на маяка, висока около 12 м.

Отъ тая кула се прѣска непрекъсната свѣтлина по цѣлото морско ширине. Предъ кулата лежи трапъ, който прѣзъ единъ отворъ води въ една малка пещера, съ издѣланъ въ самата стена прозорецъ. Отъ тоя отворъ който обхваща необятното море, което почва точно подъ самата катакомба.

Слѣзете ли долу при морето и погледнете право нагоре, ще забележитъ, че тая катакомба е издадена малко на възъ отъ самия масивъ на но-

са, нѣщо около 4—5 м., и лежи на една тънка безъ опора плоча.

Не всѣки посетителъ има куража да подаде главата си презъ прозореца и хвърли погледъ на чудната гледка, която се рисува предъ очитъ му, защото човѣку се замаява свѣтъ. За тая катакомба или по-право за нейния прозорецъ и до сега се носи между мѣстното население слѣдната легенда: Когато турцитъ превзели крѣпостъта, 40 момичета, слѣдъ като заплели една съ друпа плетеницитъ си, се хвърлили презъ тоя прозорецъ въ морето, за да не паднатъ въ ржцетъ на поганцитъ. Отъ тогава насамъ това прозорче носи страховитото име Къркъ-къзъ-капусу или врата на 40-тѣ моми.

Споредъ свѣденията, дадени отъ Софийската метеорологическа станция, отъ станалото презъ 1901 година землетресение въ източния черноморски край, голѣма частъ отъ тоя носъ заедно съ легендарната Къркъ-къзъ-капусу, маякътъ и крѣпостъта били срутени. Днесъ кулата на маяка е пакъ направена, но не на сжщото мѣсто.

Долу при западния бръгъ на носа, който има южна посока, близо до морето има издѣлбани 3—4 пещери, доста обширни въ които рибаритъ пазятъ уловената риба и потребитъ си. При казаното землетресение двама рибари били затиснати и убити въ една отъ тия пещери. Тукъ сж тѣ нареченитъ „дамјани“, дето се лови много скомрия.

Въ сжщата тая западна страна на носа не духатъ силни ветрове, а самиятъ скалистъ масивъ разбива тиканитъ отъ източния вѣтръ вълни и за това морето тукъ е много тихо. Вѣроятно и по тия причини ще да е наименованъ Калиакра, което ще рече „добъръ край“.

Въ Кримската и Руско-турската война военния флотъ въ врѣме не силни бури е намиралъ тукъ спасение. При тихо море се виждатъ залепени по камънитъ актиний, което сжщо показва, че силнитъ бури рѣдко атакуватъ тоя бръгъ. Срѣщатъ се още гниещи трупове и скелетитъ на понтийския делфинъ и тюлена, Навѣрно това ще да е единственото най-тихо мѣсто, дѣто тия животни правятъ най-добрия си ловъ на риба, но затова

пъкъ само тукъ умрелитѣ имѣ другари оставатъ за дълго непогребани. На другия брѣгъ дѣто морето често вилиѣе, вълнитѣ отдавна ги биха затрупали съ нови материали.

При ясно небе отъ тукъ съ просто око се вижда почти цѣлия български брѣгъ, отъ ромънската граница дори до Созополъ, задъ който градъ въ морната синева едва се долавятъ очертанията на Странджа. Величествена е гледката отъ това мѣсто, чудна, феерична е тя сутринъ при изгревъ слънце: на истокъ се шири необятното море, на северъ се разтила добруджанската равнина, а слънцето сякашъ излиза отъ самото море, задъ гледация блестящъ огненъ дискъ, мислишъ си... не че виждашъ както изкача изъ морските глѣбини, а като че потъва въ глѣбинитѣ на кристалния азуръ. Сякашъ дневниятъ царъ прави шествие отъ единъ къмъ другъ свѣтъ — сменява своитѣ чертози, еднакво чисти, светли, безгранични. Виждашъ какъ това изполинско око гордо и насмешливо поглежда земята, която преди се опитваше да го затули.

По Хр. Мумджиевъ

Петдесетъ-годишнината отъ заробването на Добруджа

Въ Ромъния усилено се готвятъ да празнуватъ петдесетъ-годишнината отъ присъединението на Добруджа къмъ ромънското кралство. Споредъ ромънските вестници, г-нъ Лападату, министъръ на изкуството, е билъ натоваренъ да изработи програмата за тия празненства.

Следъ празненствата щѣло да се образува изложба за всички произведения въ Добруджа.

Споредъ нашето скромно мнение, ромънитѣ, за да покажатъ истинския „напредѣкъ“ на „културата“, която тѣ сеятъ въ Добруджа, трѣбва да изложатъ и нѣкои плодове на тая своя „култура“ отъ южна Добруджа. Напримѣръ, биха могли да изложатъ нѣкои девойки съ изрязанъ бюстъ отъ селата, Кочина, Казимиръ и др. презъ 1916 год. После могатъ да изложатъ какъ 53 българи отъ Старо-село, могатъ да бждатъ въ единъ мигъ избити отъ двама-трима джандарми. Могатъ да изложатъ и изкуството на цинцаритѣ въ Кочина, Казимиръ и др. какъ се пече живъ човѣкъ вързанъ съ краката на горе. Какъ се ограбватъ земитѣ на населението, какъ въ сигоранцата фабрикуватъ „комитаджии“ и пр. и пр. изкуства, съ които свѣтътъ трѣбва да бжде запознатъ, защото надали би се намѣрила друга държава тъй добре да ги владѣе.

А, добре е и г-нъ Билчуреску тукъ да се заеме и подготви и българските официални власти за празненствата, за да се манифестира „добросъседскитѣ“ отношения на двата „народа“.

Още единъ добруджанецъ осъденъ

Отъ година и половина въ Ромънскитѣ задани лежи бившиятъ депутатъ въ Ромънския парламентъ отъ Добрички окръгъ, българина Борисъ Стефановъ.

Следъ нѣколко отлагания, най-после къмъ края на м. м. дѣлото на Борисъ Стефановъ и нѣколко негови другари, бѣше насрочено и следъ нѣколко дневно разглеждане присъдата прочетена.

Това дѣло се следеше съ голѣмъ интересъ, защото Б. Стефановъ бѣше обвиненъ, че работелъ за откъсването отъ Ромъния на Бесарабия и Добруджа.

Повикани бѣха като свидетели видни политически мже отъ Ромъния и странство.

Обаче ромънската олигархия се побоя да допусне всички свидетели.

Най-после тя осъди Борисъ Стефановъ на 8 год. затворъ.

Добруджанската младежъ има какво да се поучи отъ дѣлото на Борисъ Стефановъ и когато той ще бжде окованъ въ вериги, тя ще заработи съ удвоени усилия за събаряне господството на ония, които го хвърлиха въ затвора.

Конгреса на македонската емиграция

На 5, 6 и 7 т. м. въ София се състоя конгреса на макед. благотворителни братства въ България.

Въ тридневни заседания конгресътъ се занима съ въпроситѣ около борбата за свободата на Македония, ала тия около настаняването на бежанцитѣ, общата борба на всички прокудени и пр. не намериха мѣсто въ неговитѣ резолюции.

Симпатична е борбата която води македонския народъ за смѣкване отъ гърбътъ си новото робство наложено въ Ниой, ала успѣхитѣ на тая борба сж тѣсно свързани съ борбитѣ на другитѣ поробени народи на балканския полуостровъ.

Конгресътъ на македонската емиграция ясно съзна това и въ една отъ своитѣ резолюции му даде изразъ, като отправи апелъ къмъ потиснатитѣ националности въ Югославия да подкрепятъ борбата на македонския народъ за свобода и независимостъ.

Днесъ Македония е разпокъсана между три балкански държави, хиляди нейни синове сж прѣснати по чужди страни, а останалитѣ въ родината си, влачатъ едно черно робство. За да получи, обаче, своята свобода, македонскиятъ народъ — изкуствено разделянъ отъ балканскитѣ палачи — трѣбва да събере всички свои сили и съ помоща на всички угнетени народи на балкана, поведе упорита борба за своята свобода. Добруджанци които винаги сж се учили отъ полу-вѣковната борба на македонскитѣ революционери, съ застенъ дѣхъ следятъ и днешнитѣ борби за свобода на и независима Македония и днесъ когато въ името на тия борби македонската емиграция чрезъ своитѣ конгреси имъ протѣга ржка, тѣ я стискатъ братски и нашепватъ, чрезъ обединени усилия къмъ Родна свобода.

Стани абонатъ на „Добруджанско Знаме“

Асен Ягодин

Роденъ край

Ти слушашъ ли? — Желана песенъ
Пакъ тихичко се носи по гората;
Тамъ славей пей и съ нежна песенъ
Възпѣва той на влюбени душата.

Попитахъ го, защо ли низъ гората
Безгрижно пѣе всѣки день;
Отвърна ми певѣца на земята:
„Защото тамо съмъ роденъ“.

Попитахъ суръ еленъ, — защо се крие
Низъ хладенъ лесъ и нощъ и день;
Попитахъ и орелъ, защо се вие,
Надъ голитѣ скали везденъ.

Отвърнаха и двата възгордени:
„Защото тамо сме родени“.

А чайката — тя морски ширъ владѣе
Безъ спиртъ съ вълнитѣ си играй;
Надъ бурното море, нали тя пѣе:
Обичамъ роденъ край.

Попитахъ бранника, — защо въ горитѣ
Живѣе и защо мечтай;
Отвърна той: „не спиратъ се борбитѣ
За родния поробенъ край“.

Ти слушашъ ли? — Желанна песенъ
Какъ тайнствено ранява ни сърдцата;
О, слушай я, — това е песенъ —
На хиляди що любятъ свободата.

(Изъ збирката за свободата)
София 1926 г.

Слънце

Мило слънце свѣтло ясно
ти отъ изгрѣвъ чакъ до заникъ
като прѣскашъ свѣтлината,
можешъ ли ми ти обади
де е този земенъ край?
дето нѣма ежби, свади
и сърдцето не страдай?
Дето въ този край прекрасенъ
е Царица — любовта?
Моля ти се слънчо златенъ
покажи ми този край
где трудътъ е благодатенъ
и човѣка не страдай.

М. Шопова
ученичка IV класъ — София

Добри Симеоновъ ни съобщава, че сумата петдесет лева за която споменаваме въ отчета за фонда въ брой 10 на „Д. З.“ не е била дадена отъ него за касата на младежката група, а за почерпка на младежитѣ които сж го посетили на Ивановъ день. Отъ своя страна обаче последнитѣ сж я внесли въ касата на групата.

Отъ редакцията

Пжтища и принципи

Може би на нѣкой ще се види странно, че вземамъ думата по единъ въпросъ тъй сждбоносенъ за движението, ала любовта ми къмъ него и грижата за опазването отъ безчестни борби ме подтиква да върша това...

Нѣмъ, до тоя моментъ на всичко шо се вършеше около добр. движение, случайно попадналото въ ржцетѣ ми Добруджанско младежко списание „Ст. Караджа“, дойде да ме подтикне да говоря не, но като синъ на поробена Добруджа, да кажа своето скромно мнение относно „идейното“ съдържание на това списание, създадено отъ хора, които изглежда, че живота нищо не е научилъ.

Преди всичко за успѣха на нашитѣ обществени работи необходимо е едно сериозно отнасяне къмъ тѣхъ. Борцитѣ за народна свобода, трѣбва да бждатъ готови винаги и всѣкога, да нагаждатъ своята борба, споредъ духътъ на времето, и изискванията на самата борба. Предрасждацитѣ трѣбва да бждатъ захвърляни и новитѣ полезни вѣяния възприемани съ съсемъ свободенъ умъ. При това не бива да се забравя, че сега всичко клони не къмъ разединение, а къмъ взаимни връзки. Туй може да се забележи на всѣкжде, кждето само се проявява духътъ на времето и въ всичко, което е подъ негово влияние. Да се противимъ на него, значи да се опитаме да върнемъ назадъ колелото на историята.

Морякътъ, който разперва все едни и сжици платна, безъ да обръща внимание на промѣната на вѣтъра, никога не ще достигне желаното пристанище.

Малцина сж хората които пренебрегвайки личнитѣ си интереси, първи издигатъ гласъ въ защита на угнетенитѣ и потѣпканата истина. Затуй, пъкъ много сж противниците имъ отъ господстващитѣ, които приематъ туй, което е за онова, което трѣбва да бжде, обсипватъ авторитѣ на всичко ново, съ всевъзможни епитети.

Борбата която сж се запретнали да водятъ хората около „Ст. Караджа“, противъ нѣкой добруджански дейци, а още повече противъ Д. М. С., е повече въ услуга на угнетителитѣ на Добруджа, отколкото на добруджанското дѣло. Да бѣха тайни агенти на ромънската полиция, да бѣха закупени съ златото, което ромънската олигархия изсмуква отъ добруджанци, тѣ не биха изгълнили по-добре възложената имъ поржчка. „Раздѣляй и владей“, ето златното правило на тиранитѣ. При това, не трѣбва да се забравя, че най-големъ врагъ на народното дѣло е този, който дразни страститѣ на народа и разбужда задрѣмалата злоба.

За жалостъ, тия правила днесъ упорито се прокарватъ въ добр. движение, отъ известни кржгове, а хората около „С. Караджа“, сж ги избрали даже за единственни правила въ своята борба.

Навикнали на всѣка нова мисль да гледатъ като опасна за дѣлото имъ, тия кржгове надаватъ вой противъ нея не, но сочатъ пжтища за достигане на целта — свободата на Добруджа — които отдавна сж осждени и запустели.

Преди обаче да се посочатъ пжтищата необходимо е обсъждането на принципа. За да можемъ да тръгнемъ изъ даденъ пжтъ необходимо е да

бждемъ на ясно, къде ще ни отведе той. А казватъ ли това хората които въ името на нѣщо „друго“ създаватъ разколническо списание?

Отъ излъзлитъ до сега четири броя на „Ст. Караджа“, не се вижда подобна мисълъ. Тѣхната задача, както казахъ по-горе, си остава, да всѣватъ умраза и разединение между добруджанци, като не се вглеждатъ, че този имъ пжтъ ще ги изведе на политическото бунище.

На тия хора ще ми се да имъ кажа, че предпазливостта не е мждра щомъ игнориратъ справедливостта, че, не всѣка крачка ни приближава до желаната целъ, а само тая, която е направена въ истинско направление и блекчава следующата че причиненитъ отъ тѣхъ, още тихи и слаби вълни, колкото и да разстатъ и се издигатъ все по-високо, все пакъ, бѣлата пѣна винаги ще си остава да кипи и шупли по тѣхнитъ чупливи върхове.

Нека хората, които гледатъ, где натежаватъ вѣзнитъ, чиято дем. гогия е безгранична, хората, за които еднакво сж чужди правдата и неправдата, а само любезно, „ни въ клинъ, ни въ ржавъ“, се свиватъ между тѣхъ, и които се присламчватъ къмъ нѣкаква „златна срѣда“, си върватъ изъ своя пжтъ. Всѣка работа, която гони велика целъ, успѣшно ще мине и безъ тѣхъ. И ако тѣ — „борцитъ за свободата на Добруджа“ не могатъ иначе да видятъ гредата въ своето око, освенъ като гледатъ сламката въ окоето на брата, нека гледатъ тая сламка и нѣка мислятъ, какъ тѣхниятъ братъ може да се отърве отъ нея. Защото, само така ще разбератъ и видятъ тѣ, утре когато съвестта имъ заговори, единственниятъ спасителенъ пжтъ за добруджанската свобода — пжтъ на принципа.

Ако днесъ има поражение, то подготвя утрешната победа, защото само по пжтътъ на принципната борба ние ще струпае силитъ на поробена Добруджа на най-слабата вражеска позиция, нашитъ редове все повече и повече ще се съгъстватъ, до като се създаде здравата политико-революционна организация на поробената добруджанска младежъ.

Само едно ние знаемъ за сигурно, само на едно се уповаваме увѣрено, а то е: великата правда въ живоа. Нека всичко се върти и движи предъ и околъ насъ, но великата истина и правда ще стоятъ винаги като полярна звезда и ще освѣтляватъ пжтя къмъ родната свобода.

Д. М. (студентъ)

На 26 т. м. 10 ч. пр. обедъ въ салона на Чиновническото кооперативно д-во бул. Царъ Освободителъ № 4, по инициативата на Добруджанската мл. група въ София г-нъ Д-ръ Н. Сакаровъ ще говори на тема: Стопанското положение на Ромъния слѣдъ войната.

Мѣстото и въ политиката на Европа и малката антанта.

Малцинствата въ Ромъния — специално добруджанскитъ.

Входъ 3 лв. на лице.

На вниманието на г-нъ прокурора въ Разградъ

Отъ много мѣста въ Разградско и Кеманларско, читатели ни се оплакватъ, че вестника се конфискувалъ отъ мѣстни величия. Тукъ изнасяме само единъ фактъ и молимъ г-нъ прокурора при Разградския окръженъ съдъ да си вземе бележка.

с. Заветъ — Кеманларско

Ние, група младежи, прокудени синове, на майка Добруджа, ратаи въ това село, отдѣлихме отъ нашия коравъ и оскъденъ залъкъ за да абонираме мѣстното читалище за нашия смѣлъ борецъ в „Добр. Знаме“. Но стражаритъ редовно конфискуватъ вестника, наредъ съ другитъ лѣви вестници и го третиратъ като нелегаленъ. Протестирайки, ние молимъ редакцията, да направи нужното и не праща вестника обвитъ въ пакетче, а открито, за да отнемемъ и последния козъ на провocatorитъ.

Нека крепне Млад. Добр. Съюзъ и неговия органъ! Дерзайте!!!

12. II. 1928 г.

Група младежи.

Къмъ всички читатели на „Добруджанско знаме“. Настоящия брой на вестника закъсня 2—3 дни, поради финансови затруднения.

Редакцията бие тревога и отправя горещъ апелъ къмъ всички съчувственици на „Знамето“ да и се притекатъ на помощъ и не оставятъ да угасне тяхниятъ свѣтиликъ. Особено внимание обръщаме на лицата които има да ни дължатъ суми, нека не задържатъ по-вече сумитъ, защото редовното излизане на в-ка зависи отъ неговитъ четци.

Ние напълно съзнаваме трудното финансово положение на добруджанската бежания, но все пакъ нека всички отдѣлятъ по нѣщо отъ коравиятъ си залъкъ и подкрепятъ вестника, като изпратятъ по нѣщо било за фонда на в-ка, било сѣщуща абонамента си.

Нека на заплашванията и нападенията на нѣкои „голъмици“ отговоримъ съ сплотенитъ усилия на всички и все по-високо издигаме знамето свѣтиликъ на борбата за родна свобода.

Книжнина

Получи се въ редакцията ни книгата: Селската поземлена собственостъ въ Южна Добруджа отъ Добричкия адвокатъ Тодоръ Тошевъ. Книгата е преводъ отъ ромънски езикъ. Предъ видъ сериозността на въпроситъ които се разглеждатъ въ тази книга, въ идния брой ще се повърнемъ върху съдържанието ѝ.

По липса на мѣсто, фонда идния брой.